

การใช้อำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของผู้ถูกกล่าวหา :
ศึกษาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1

ฉลาดาน แต่งประณีต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2557

To use the power of the body seek testimony from the accused :

Study Code of Criminal Procedure section 131/1

CHADCHAN TANGPRANEET

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2014

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ฒ นกร เป็นอย่างสูง ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และยังได้สละเวลาในการให้ความรู้ และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้เขียน ท่านอาจารย์ ดร. อุทัย อาทิวะช และท่านรองศาสตราจารย์ อัจฉริยา ชุตินันท์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงเนื้อหาวิทยานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรภัทร์ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมาตั้งแต่เริ่มแรกในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคุณอา ซึ่งคอยให้กำลังใจ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียนแก่ผู้เขียนตลอดมา ทำให้มีกำลังใจและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ หากมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ฉาดฉาน แต่งประณีต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมติฐาน.....	6
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	7
1.5 วิธีการศึกษา.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	7
2. การค้นหาความจริงในคดีอาญากับสิทธิและฐานะของผู้ถูกกล่าวหา.....	8
2.1 ระบบการดำเนินคดีอาญา.....	8
2.1.1 ระบบไต่สวน (Inquisitorial System).....	8
2.1.2 ระบบกล่าวหา (Accusatorial System).....	10
2.2 แนวคิดในการดำเนินคดีอาญา.....	13
2.2.1 การดำเนินคดีอาญาโดยเอกชน.....	13
2.2.2 การดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน.....	14
2.2.3 การดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ.....	15
2.3 วิธีการค้นหาความจริงตามแนวคิดในการดำเนินคดีอาญา.....	15
2.3.1 การค้นหาความจริงตามแนวคิดการดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน.....	16
2.3.2 การค้นหาความจริงตามแนวคิดการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ.....	18
2.4 หลักความได้สัดส่วน.....	20
2.5 เสรีภาพในการตัดสินใจของผู้ต้องหา.....	22
2.5.1 สิทธิในทางกระทำ (active right).....	22
2.5.2 สิทธิในทางอยู่เฉย หรือ (passive right).....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.6 หลักประกันเบื้องต้นของผู้ถูกกล่าวหาในการดำเนินคดีอาญา.....	25
2.6.1 หลักสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์.....	26
2.6.2 สิทธิที่จะนิ่ง.....	26
2.6.3 สิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์แก่ตนเอง.....	29
2.7 การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ...	32
2.7.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	32
2.7.2 กติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง.....	35
2.7.3 อนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน.....	45
2.8 หลักประกันสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย.....	50
3. การรวบรวมพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ถูกกล่าวหาในต่างประเทศ.....	57
3.1 ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law).....	57
3.1.1 สหราชอาณาจักร.....	57
3.1.2 สหรัฐอเมริกา.....	68
3.2 ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law).....	75
3.2.1 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	76
4. วิเคราะห์อำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหากับการ ค้นหาความจริง.....	90
4.1 ระบบการดำเนินคดีอาญาของประเทศไทย.....	90
4.2 แนวคิดการดำเนินคดีอาญาของประเทศไทย.....	92
4.3 วิธีการค้นหาความจริงในคดีอาญาของประเทศไทย.....	93
4.4 พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์.....	94
4.4.1 ประเภทของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์.....	95
4.4.2 ความสำคัญของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์.....	96
4.5 การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาตามกฎหมายของ ประเทศไทย.....	99
4.5.1 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	99
4.5.2 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.....	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.5.3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519.....	106
4.6 เปรียบเทียบการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหาในต่างประเทศ.....	107
4.6.1 ประเทศในกลุ่มที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law).....	108
4.6.2 ประเทศในกลุ่มที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law).....	111
4.7 การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหากับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายระหว่างประเทศ.....	113
4.8 การแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหากับสิทธิที่จะนิ่งและสิทธิที่จะไม่ให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง.....	116
4.9 ปัญหาการใช้อำนาจแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา 131/1.....	117
4.10 การบัญญัติอำนาจในแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา ไว้ในมาตรา 131/1.....	121
5. บทสรุปและเสนอแนะ.....	123
5.1 บทสรุป.....	123
5.2 เสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม.....	126
ประวัติผู้เขียน.....	131